

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Praha

Inspekční zpráva

Základní škola Jaroslava Seiferta, Praha 3, Vlkova 31

Adresa: Vlkova 31/800, 130 00 Praha 3

Identifikátor školy: 600 036 219

Zřizovatel: Městská část Praha 3, Havlíčkovo nám. 9/700, 130 00 Praha 3

Odbor školský úřad Magistrát hl.m. Prahy, Novodvorská 1010, 140 00 Praha 4

Termín konání orientační inspekce: 19. - 23. ledna 2001

Čj.	010100/01-5115
Signatura	oa3cu109

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola je od r. 1996 příspěvkovou organizací. Ve školním roce 2000/2001 poskytuje základní vzdělání 472 žákům ve 25 třídách 1. - 9. ročníku, při kapacitě 510 žáků. Výuka probíhá na 1. stupni podle výchovně vzdělávacího programu čj. 12 035/97-20, Obecná škola a na 2. stupni podle výchovně vzdělávacího programu čj. 16 847/96-2, Základní škola. Součástí školy je také školní jídelna a školní družina.

Škola má dlouholetou tradici ve vzdělávání žáků se specifickými vývojovými poruchami učení. Vedle běžných tříd je zřízena v každém ročníku i jedna specializovaná třída.

Spádovou oblastí školy je část území Prahy 3-Žižkova. Do specializovaných tříd jsou přijímáni i žáci z jiných oblastí Prahy. Někteří žáci se specifickými vývojovými poruchami učení jsou integrováni v běžných třídách.

Škola využívá celkem 31 učeben, z toho je 6 upravených jako odborné pracovny. Výchovu a vzdělání zabezpečuje 31 pedagogů a 4 vychovatelky školní družiny.

Kvalita vzdělávání byla sledována v matematice, chemii, fyzice, přírodopisu, praktických činnostech a volitelném předmětu informatika, praktikum a seminář z přírodopisu, domácnost ve vztahu k hodnocení kvality řízení školy.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Matematika

Výuka matematiky probíhá v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Týdenní dotace vyučovacích hodin jsou u všech tříd dodrženy. V rámci předmětové komise pedagogové vypracovali tematické plány dle osnov vzdělávacího programu, kontrolní čtvrtletní práce, které jsou diferencované podle typu třídy, matematické soutěže atd. Komise správně plní funkci metodického orgánu a poskytuje pomoc začínajícím učitelům. Při plánování výuky nedochází k obsahové duplicitě. Do výuky matematiky 9. ročníku je začleněna průběžná příprava na přijímací zkoušky, která je rozšířená v matematickém kroužku. Během celého roku mají žáci možnost chodit na bezplatné doučování organizované podle jejich potřeb. Příprava pedagogů na sledované hodiny byla dobrá, ale ne ve všech sledovaných hodinách se podařilo naplánovanou stavbu hodiny v plné šíři realizovat. Poměrně časté bylo časové nezvládnutí výuky a zadávání domácích úkolů o přestávce.

Matematiku vyučují čtyři pedagogové. Z toho tři splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a jedna je s odbornou způsobilostí pro výuku jiných předmětů (dle § 2 odst. 4 vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců). Vhodně zvolená řada učebnic umožňuje kontinuální výuku od 6. do 9. ročníku. Výuka probíhá v kmenových třídách. Prostředí některých tříd je málo podnětné a neestetické. Při výuce nebyla použita didaktická technika. Z běžných učebních pomůcek byly použity učebnice, nakopírovaný učební materiál, matematicko-fyzikální tabulky, kapesní kalkulatory, sešity a rýsovací potřeby. V kabinetu matematiky jsou např. plastové zpětnovazební karty, soubor transparentů-Komenium, kapesní kalkulatory, modely těles, nástěnné přehledy aj. Část vybavení je již zastaralá. Pedagogové podněcují zájem žáků o předmět jejich účastí v matematických soutěžích „Pythagoriáda“ a „Matematická olympiáda“.

Sledovaná výuka probíhala tempem přiměřeným věku a schopnostem žáků. Učitelé

individuálně pracovali se žáky se specifickými poruchami učení a chování. Velké ocenění práce patří učitelům, kteří vyučují ve specializovaných třídách. V rámci frontální výuky se střídala metoda řízeného rozhovoru se samostatnou písemnou prací při procvičování i opakování učiva. Málo byla využita skupinová práce. Jednou byla tato metoda velmi pěkně doplněná o následnou tiskovou konferenci, kde se žáci učili prezentovat a obhajovat výsledky své práce. Struktura jednotlivých hodin byla většinou přizpůsobena úrovni žáků. Časté úsilí pedagogů přimět děti k jejich maximálnímu výkonu pozitivně ovlivňovalo kvalitu velké části výuky. Ojedinele učitelé dostatečně nereflektovali aktuální stav třídy a málo využívali aktivizující metody. Jejich aktivita převážila nad aktivitou žáků, což se projevilo ztrátou pozornosti žáků a ovlivnilo to i jejich chování při hodině. Ve výuce byl dostatečný prostor pro samostatné písemné procvičování a opakování, které se zaměřovalo na upevnění probíraného učiva. Při samostatné práci pedagogové respektovali individuální tempo a uplatňovali diferencovaný přístup. Poskytovali individuální pomoc při vypracování jednotlivých úkolů. Jen v malé části výuky byli žáci vedeni k vzájemnému hodnocení. Náročnost řešených příkladů zohledňovala schopnosti a možnosti žáků třídy. Pedagogové důsledně rozlišovali zda vyučují žáky „rychlejší“, „pomalejší“ skupiny, anebo zda učí žáky ve specializované třídě. Zadané domácí úkoly byly přiměřené rozsahem a zaměřovaly se na procvičení nového učiva. Rezervy výuky matematiky byly v malém zařazení zajímavých úloh, matematických her a křížovek, ve využití netradičních pomůcek, v častějším uplatnění skupinové práce, v užití didaktické techniky a ve vhodné aplikaci software při výuce matematiky.

Úvodní motivace ve většině případů spočívala v popisu průběhu a cíle hodiny. Pedagogové nepoužívali specifické motivační metody. V závěru hodin nebylo prováděno shrnutí učiva a zhodnocení hodiny. Velkou pozornost věnovali procvičování a ověřování pochopení učiva. Ve specializovaných třídách pedagogové vhodně zařazovali relaxační pauzy. Hodnocení písemných prací bylo přiměřené, chyby jsou zřetelně vyznačovány. Dosažené výsledky jsou analyzovány a tvoří podklad pro opakování učiva.

K rozvoji komunikačních dovedností přispívá převážně velmi dobrá verbální i neverbální úroveň komunikace vyučujících. Komunikační dovednosti žáků pozitivně ovlivňuje i rozbor způsobu řešení úloh a jeho zdůvodnění. Určitým nedostatkem je, že pedagogové důsledně nevyžadují slovní doprovod při práci žáků u tabule a málo je vedou k ústnímu projevu. Odpovědi jsou často jednoslovné. Pracovní atmosféru navozuje vstřícné a klidné vystupování vyučujících a jejich přátelský vztah k žákům. Ojedinele ČŠI při výuce pozorovala projevy nekázně a nezájmu, způsobené zejména tím, že žáci nedostávali smysluplné a tvořivé úkoly a nebyli dostatečně zangažováni.

Výuka matematiky má průměrnou úroveň.

Fyzika, chemie, přírodopis a volitelný předmět praktikum a seminář z přírodopisu

Výuka je organizována v souladu s osnovami zvoleného vzdělávacího programu, týdenní dotace vyučovacích hodin jsou u všech tříd dodrženy. Celková dotace hodin v 6. - 9. ročníku přírodopisu i fyziky v běžných třídách je 8 hodin. Ve specializovaných třídách je dotace na dolní hranici stanoveného počtu, to je 6 hodin pro každý předmět a další hodiny jsou užitý pro volitelné předměty. Dotace hodin chemie je shodná pro všechny třídy. Toto řešení je pro žáky se specifickými potřebami učení velmi vhodné.

V návaznosti na povinnou výuku přírodovědných předmětů mohou žáci navštěvovat volitelný předmět praktikum a seminář z přírodopisu.

Učitelé mají zpracované v souladu s osnovami stručné tematické plány s dlouhodobým rozvržením učiva a řazením tematických celků v ročnících. Podle vlastního posouzení zpracovávají diferencovaně plány předmětů pro specializované třídy. Z plánů není zřejmé zařazení témat o chování obyvatelstva za mimořádných situací. Vyučující volitelného předmětu praktikum a seminář z přírodopisu vypracovala plán, který v souladu se vzdělávacím programem je zaměřen na tvorbu žákovských dovedností v návaznosti na vědomosti získané v přírodopisu, chemii, fyzice a matematice. Učitelé dlouhodobě připravují žáky se zájmem o přírodu na biologickou a chemickou olympiádu.

Fyziku, chemii, přírodopis i praktikum a seminář z přírodopisu vyučuje pět pedagogů s příslušnou pedagogickou a odbornou způsobilostí. Pouze jedna vyučující přírodopisu, která působí ve škole krátce a vyučuje 85% z celkové výuky přírodopisu, nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dané § 2 odst. 4 vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců, ve znění přílohy č. 1 této vyhlášky.

Výuka fyziky a chemie probíhá v moderní pracovně, vybavené demonstračním stolem a pevně zabudovanými žákovskými stoly s rozvody vody, plynu a elektrického proudu. V místnosti je video a promítací plátno. Ve skříních jsou pomůcky pro oba předměty. Další pomůcky jsou uloženy v přilehlém kabinetě. Přírodopis je vyučován v kmenových třídách zařízených základním vybavením a udržovaných na různé estetické úrovni. Vybavenost pomůckami pro fyziku a chemii je přiměřená, jejich využívání je časté a dobře promyšlené. Pro výuku přírodopisu chybí určovací klíče a atlasy pro skupinovou a frontální práci žáků. Učitelé často a vhodně využívají didaktickou techniku, demonstrační pomůcky a pomůcky pro frontální žákovské pokusy. Ve škole jsou i počítačové přírodovědné programy.

Sledovaná výuka s klasickou stavbou hodin měla převážně velmi dobrou úroveň a byla promyšlená a připravená. Vyučující vycházeli ze stanoveného cíle, vytvářeli vhodné předpoklady pro zvládnutí učiva. Náročnost a přiměřenost výuky byla přizpůsobena schopnostem žáků. To se zřetelně projevovalo v odlišné volbě metod a postupů v běžných a ve specializovaných třídách. Žáci se projevovali spontánně. Jejich projevený zájem učitelé vhodně podporovali. Od promyšlených, dobře strukturovaných hodin se zcela odlišovala část výuky přírodopisu. Nedostatečná příprava se projevila v nevyhovující organizaci a v užití špatných metod práce. To se promítalo i v nepříznivé atmosféře, ve špatné komunikaci i ve špatných znalostech.

K opakování učiva užívali vyučující různé formy práce - orientační i klasifikační zkoušení, samostatnou písemnou práci, úkoly zaměřené na procvičování a ověřování získaných dovedností. Některé formy měly charakter skupinové práce vyžadující spolupráci dvou nebo více žáků, jiné byly zaměřené na jednotlivce nebo na všechny přítomné žáky. Při opakování učiva i v dalších částech hodin byla patrná diferenciací přístupu k žákům se specifickými poruchami učení jak ve specializovaných třídách, tak v běžných třídách. Ve výkladových částech hodin byl nejfrekventovanější metodou výklad spojený s frontálně prováděnými žákovskými pokusy. Demonstrace pomůcek a demonstrační pokusy, provázené diskusí a doplněné samostatnou žákovskou prací byly další užívané metody seznamování žáků s novými poznatky. Výkladová i procvičovací část hodin byla ožívována zařazením aktuálních problémů, souvisejících s probíranou tematikou např. problémy ochrany životního prostředí, nechyběly výchovné prvky a pravidla dodržování bezpečnosti práce. Zápis do sešitů ve specializovaných třídách měli vyučující připravený, v několika případech užívali připravené pracovní listy, kde žáci pouze doplňovali údaje. V závěru někdy chybělo celkové zhodnocení práce žáků a ukončení hodiny.

Výuka probíhala v pěkné pracovní atmosféře. Vhodné střídání metod a přiměřené tempo žáky

aktivovalo, rovněž zařazené krátké oddychové části ve specializovaných třídách. Průběžné hodnocení znalostí žáků bylo objektivní.

Učitelé měli k žákům pěkný vztah, který byl zřejmý i ze způsobu vzájemné komunikace. Odrážel se v chování žáků při vyučování.

Ze žakovských reakcí, jejich odpovědí a pozorovaných dovedností při frontálních žakovských pokusech lze soudit na velmi dobrou úroveň znalostí a dovedností žáků v běžných třídách. Ve specializovaných třídách je velmi dobrá úroveň dovedností a přiměřená úroveň vědomostí žáků.

Kvalita vyučování uvedeného bloku přírodovědných předmětů je velmi dobrá.

Praktické činnosti a volitelný předmět domácnost

Časová dotace předmětu je v souladu se vzdělávacím programem. Vedení školy nevyžadovalo od vyučujících pro tento předmět sestavení tematických plánů. Jediné omezení, které vyučující dostali, bylo zaměření náplně na tvorbu žakovských dovedností. Technické kreslení sleduje cíl odborné přípravy žáků ke studiu na střední školy s technickým zaměřením. Při hospitacích a při kontrole zápisů v třídních knihách za tento školní rok a namátkově i za školní roky 1998/1999 a 1999/2000 se ukázalo, že vyučující zařazují do výuky často témata, která nejsou uvedena v osnovách předmětu. Dochází k obsahové duplicitě s jinými předměty (hlavně s výtvarnou výchovou a výtvarnými technikami). Některým činnostem je věnována nepřiměřeně dlouhá doba. Z osnovami nabízených tematických celků jsou do výuky zařazeny v plné šíři pouze technické práce a některá témata z pěstitelství. Další témata jsou převedena v rámci mezipředmětových vztahů do plánů jiných předmětů (rodinná výchova, volitelné předměty: informatika a domácnost).

Praktické činnosti vyučuje šest učitelů, z toho pouze jeden s odborností pro výuku. Tři vyučující mají odbornost pro výuku jiných předmětů a dva vyučující jsou bez pedagogické a odborné způsobilosti (porušení výše uvedené vyhlášky). Jedna z nich zajišťuje rovněž výuku volitelného předmětu domácnost.

Výuka předmětu probíhá v odborných pracovnách (školní dílna, školní kuchyňka) i v kmenových třídách. Školní dílna je vybavená ponky a svěráky. Ve skříňkách jsou uloženy pomůcky a materiál. Moderní školní kuchyňka má 3 kuchyňské linky s odtahem plynu a par, s plynovým sporákem a dřezem a jídelní částí. Pro výuku předmětu připravují někteří vyučující žákům odborné texty.

Předmět se vyučuje ve skupinách s přiměřeným počtem žáků. Skupina, která má v plánu výuky zařazený tematický celek práce s technickými materiály se zaměřením na technické kreslení, není vhodně sestavená. V minulých letech se část žáků již s některými kapitolami učiva seznámila. Špatné uspořádání skupiny bylo zaviněno finančními možnostmi školy. Učitel nepřizpůsobil tomuto faktu způsob výuky a nediferencoval činnost žáků z hlediska rozdílných vědomostí.

Pedagogové zaměřují vyučování v souladu se specifickým cílem předmětu na tvorbu praktických dovedností. Část sledované výuky představovala výchovně vzdělávací proces se zařazením individuálních a kooperativních způsobů práce a s respektováním individuálních zvláštností žáků. V technickém kreslení pedagog nerespektoval individuální tempo žáků a neuplatňoval diferencovaný přístup. Výuka všech sledovaných tematických celků byla zajištěna dostatečným množstvím vhodných pomůcek a jejich užívání probíhalo při zachování

bezpečnostních pravidel.

Ve většině sledovaných hodin panovala tvořivá atmosféra. Vyučující převážně dobře žáky motivovali správným vysvětlením i výběrem zajímavých činností. Pracovní atmosféra technického kreslení je kladně ovlivněna vysokou odborností pedagoga. Během nácviiku dovedností učitelé žáky průběžně hodnotili s převahou kladného motivačního hodnocení. Hodnocení na konci hodin se objevilo jen ojediněle. Komunikace mezi vyučujícími a žáky byla rozdílná, od vynikající až po velmi slabou úroveň. Vzájemná komunikace žáků v pracovních skupinách byla dobrá.

Výuka volitelného předmětu domácnost, vedená od prosince novou vyučující, měla nevyhovující úroveň.

Výuka předmětů praktické činnosti je hodnocena jako průměrná.

Informatika - volitelný předmět

Informatika je zařazena do učebního plánu od 7. ročníku jako jeden z volitelných předmětů. Je vyučována v souladu s učebními dokumenty. Tématické plány obsahující členění učiva dokládají, že výuka je orientována na uživatelské zaměření výpočetní techniky. Žáci jsou rozděleni do skupin tak, aby každý mohl samostatně pracovat.

Informatiku vyučuje jeden odborně a pedagogicky způsobilý učitel. Výuka probíhá v nově vybudované počítačové pracovně, kde je jedenáct kvalitních počítačů (s procesorem Pentium 133 a Pentium 200) propojeno v síti. V učitelském počítači je přidaná televizní karta, která umožňuje všem žákům vidět na zvýšeném monitoru práci pedagoga. Učebna nemá možnost připojení na Internet. Je zde barevná inkoustová tiskárna a scanner. Ze softwarového vybavení se při výuce žáci seznamují s operačním systémem WINDOWS, dále s programem WORD, EXCEL a ZONER CALLISTO. Žáci nemají učebnice, ale jejich zápisy mají dobrou úroveň a nahrazují učebnici. Pedagog kopíruje pro žáky odborné materiály.

Sledovaná výuka byla připravená, zadané úkoly byly účelně a srozumitelně formulované, doplněné ukázkou jednotlivých kroků práce na učitelském počítači. Výuka je založená na samostatné práci žáků, kteří pracovali se zájmem a pod přímým vedením učitele. Pedagog důsledně prováděl individuální kontrolu práce. Vstřícně reagoval na situace, kdy děti nestačily zvládat plnění požadovaných úkolů při výuce počítačových programů, což se projevilo v klidné pracovní atmosféře.

Vysoká atraktivita učiva a zdůraznění jeho dalšího významu pro budoucí život vytváří dostatečnou motivaci. Pedagog má zmapovanou situaci z hlediska úrovně znalostí žáků, ovšem nediferencuje jejich činnost z hlediska rozdílných vědomostí. Přiměřené hodnocení vychází převážně ze samostatné práce při hodině a z vypracovaných referátů, popř. ze samostatných písemných prací.

Komunikace mezi vyučujícími a dětmi i vzájemná komunikace žáků v pracovních skupinách je velmi dobrá. Ve sledovaných hodinách je vidět snaha získat znalosti z výpočetní techniky.

Výuka informatiky má velmi dobrou úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávání

Úroveň plánování a přípravy výuky ve sledovaných předmětech je průměrná. Personální podmínky z hlediska odborné způsobilosti jsou velmi dobré, v psychohygienických podmínkách jsou negativa a pozitiva v rovnováze, materiální podmínky jsou nadprůměrné. Úroveň organizace, forem a metod výuky je převážně velmi dobrá, jen vyjimečně pedagogové žákům nedávali úkoly, které by v žácích vzbuzovaly zájem o probírané učivo. Motivace a hodnocení je průměrná, stejně tak i komunikace a interakce.

Kvalita vzdělávání ve vybraných oblastech má v souhrnu průměrnou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Ředitelka školy rozpracovala koncepční záměry z materiálů, které vychází z analýzy podmínek školy. Preferuje školu, která je šancí pro všechny děti. Proto jsou ve škole mimo běžných tříd již několik let zřizované od 1. do 9. ročníku specializované třídy pro žáky se specifickými vývojovými poruchami učení. Žáci běžných tříd na druhém stupni jsou dělení na hlavní předměty do dvou skupin - na „rychlejší“ a „pomalejší“. Pro každou z těchto skupin se škola snaží vytvářet optimální podmínky pro výchovu, vzdělání a harmonický osobní rozvoj. Do koncepčních záměrů patří i vytváření podmínek pro užívání nových metod a forem práce ve vyučování a podmínek pro rozvoj zájmů žáků mimo vyučování. Dalším cílem vedení školy je modernizace a zlepšení materiálního zabezpečení ve všech oblastech rozvoje žáků.

Uvedené teze koncepce jsou rozpracovány v ročním plánu, který reflektuje potřeby školy v daném období a je nástrojem operativního řízení. Kromě dlouhodobých úkolů obsahuje celkovou organizaci školního roku. V návaznosti na zvolený vzdělávací program vypracovávají pedagogové tematické plány výuky, jejichž soulad s osnovami garantují příslušné předmětové komise. Pro jejich předsedy má ředitelka stanovené náplně práce, které obsahují řízení a kontrolu učitelů, sledování jejich dalšího vzdělávání a koordinaci vzdělávacích aktivit v návaznosti na potřeby školy, pomoc pedagogům začínajícím a bez odbornosti, mezipředmětovou koordinaci, posuzování správnosti a plnění tematických plánů, kontrolu četnosti známek, domácích úkolů a prověrek, organizování přípravy žáků na odborné soutěže a olympiády. Předsedové komisí také sledují nabídky učebních pomůcek a po projednání v komisi předávají požadavky spolu s dalšími náměty vedení školy. Předmětová komise pro výchovy dle pokynů ředitelky nevypracovává tematický plán na předmět praktické činnosti. To vede v konečném důsledku podle § 39 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), k porušení osnov vzdělávacího programu, protože vyučující zařazují do výuky často témata, která nejsou uvedena v osnovách předmětu a dochází k obsahové duplicitě s jinými předměty. Dlouhodobé plány jsou upřesňovány v týdenních plánech. Vedení školy má roční plán kontrolní činnosti, jenž zohledňuje problematiku nově příchozích zaměstnanců, určuje úkoly k prostudování. V plánu tohoto školního roku je nabídka 22 volitelných předmětů, 31 zájmových kroužků a 5 kroužků ve školní družině pro zajištění smysluplné náplně volného času a pro rozvíjení schopností žáků. Pro děti se specifickými výukovými potřebami jsou příkladně zpracovávány funkční individuální učební plány. V rámci péče o nadané žáky škola plánuje přípravu žáků na odborné olympiády a soutěže z některých předmětů. Vedení školy přikládá význam vzdělávání pedagogů, a proto věnuje pozornost i jeho plánování. Pracovníky vede ke vzdělávání, které

organizuje Pedagogické centrum a další akreditované vzdělávací agentury.

Organizační uspořádání vychází z potřeb a velikosti školy a umožňuje operativní řízení. Ředitelka vydala organizační řád, jehož součástí je řada dalších precizujících dokumentů (kritéria osobního ohodnocení, kritéria hodnocení žáků atd.) a který popisuje poslání i provoz školy a vymezuje kompetence pracovníků. Jak vyplývá ze zápisů z jednání pedagogické rady, předmětových komisí a metodického sdružení, jsou poradní orgány ředitelky funkční a zabývají se podmínkami i výsledky práce školy. V souladu s plánováním je na příslušné předmětové komise přenesen díl odpovědnosti za organizování vzdělávacího procesu.

Organizace sledovaného vzdělávání vychází z obecně závazných právních předpisů. Kontrolovaná povinná dokumentace, související se sledovanou výukou, je vedena s výjimkou plnění částí osnov praktických činností v souladu s § 38a zákona č. 29/1984 Sb., (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Výroční zpráva má analytický a hodnotící charakter a slouží jako zdroj informací o aktuálním stavu školy i o plánech na její další rozvoj. Součástí práce školy je systematická spolupráce se sociálními partnery (pedagogicko-psychologická poradna, městská část, policie atd).

Informační systém je promyšleně propracovaný, cílený k pracovníkům školy, žákům, rodičům. Zprávy o škole se objevují v regionálním tisku (Listy Prahy 3, Večerní Praha). Škola prezentovala svoji práci při účasti na Schola pragensis a v publikaci Atlasu školství. Pro žáky a jejich rodiče vychází na začátku školního roku Informační list. Žáci se podílejí na tvorbě školního časopisu Blábol.

Jednou z priorit dlouhodobé koncepce školy je vytváření důvěry mezi učiteli a rodičovskou veřejností. Svědčí o tom i absence písemných stížností. Tomu napomáhá i organizování Dnů otevřených dveří školy. Zpětnou vazbu poskytují také pravidelné schůzky Sdružení rodičů, na kterých se zástupci tříd čtyřikrát ročně setkávají s ředitelkou a předkládají jí své připomínky. Termíny třídních schůzek i konzultačních dnů jsou předem stanoveny.

Inspekční zjištění ukázala, že takto vytvořené organizační schéma je promyšlené a funkční a umožňuje, aby do vedení školy bylo zapojeno více pracovníků s příslušnou odpovědností.

Ředitelka uplatňuje demokratický styl řízení, s důrazem na participaci pracovníků. Má předpoklady pro autoritativní řešení situací v nezbytně nutných případech. Řízení chodu školy navazuje na plánování a kontrolu jednotlivých činností. Jako celek je dostatečně účinné a jednotliví zaměstnanci mohou uplatnit svoji iniciativu. Při rozdělování úkolů ředitelka zohledňuje schopnosti pedagogů, jejich odborné zaměření a ochotu podílet se na daném úkolu. Podporuje další vzdělávání učitelů, jenž vychází ze zájmu jednotlivých pedagogů a je ve vztahu k potřebám školy. Stanovila a zveřejnila kritéria pro přiznání osobního ohodnocení pracovníků, která jsou do podrobností rozpracována. Nekvalifikovaným a začínajícím pedagogům pomáhají uvádějící učitelé. Vedení do této funkce jmenuje nejlepší pedagogy školy. Společné hospitace ČŠI a vedení školy ukázaly, že členky vedení dokáží výtečně posoudit klady a zápory sledované výuky a v rámci písemně formulovaných doporučení pomáhají pedagogům v jejich profesním růstu. Systém vedení má náležitý rozsah a je dostatečně efektivní.

Při kontrole vychází vedení školy z ročního plánu kontrolní činnosti. Ten zohledňuje problematiku nově přichozích zaměstnanců. Ředitelka i obě její zástupkyně znají kvalitu práce jednotlivých učitelů. Výsledky hospitací i všech ostatních kontrol vedení školy s pedagogickými pracovníky projednává, včetně přijímání opatření k odstranění zjištěných nedostatků a jejich následnou kontrolou. Vedení pravidelně kontroluje kvalitu povinné dokumentace, kde byly zjištěny jen drobné chyby. Další nedostatky zjištěné inspekcí se týkaly převahy hodnocení písemných prací nad jinými formami hodnocení žáků v některých inspekci sledovaných předmětech. Ve vztahu k plnění vzdělávacího programu je kontrolní systém

funkční, mimo kontrolu plnění osnov v předmětu praktické činnosti. Součástí vnitřní evaluace jsou zadávané srovnávací testy Kalibro a účast na žákovských soutěžích. Srovnání úrovně žáků školy s úrovní jiných škol vedení realizuje ve spolupráci se ZŠ nám. Barikád a se ZŠ Legerova. Velká pozornost a příkladná pedagogická práce je věnována kontrole péče o děti se specifickými vzdělávacími potřebami.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je dobře strukturováno, plánování vychází z koncepce ředitelky a je funkční. Plánované záměry jsou přijaté zřizovatelem, rodiči i učiteli a jsou reálné. V oblasti plánování je řízení hodnoceno jako velmi dobré. Organizační uspořádání školy a kvalita informačních systémů jsou příkladné. Styl řízení předpokládá a oceňuje iniciativu, preferuje pozitivní motivaci pracovníků. Vedení a motivování pracovníků je efektivní a má vynikající úroveň. Kontrolní mechanismy mají i přes drobné nedostatky v kontrole plnění osnov velmi dobrou úroveň.

V souhrnu hodnotí inspekce kvalitu řízení pro výraznou převahu pozitiv jako velmi dobrou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

• Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Péče o žáky se specifickými vývojovými poruchami učení (dále SVPU), kteří ve skupině dětí se speciálními vzdělávacími potřebami tvoří naprostou většinu, je tradiční oblastí práce školy, kterou ředitelka podporuje a škola tuto svoji činnost neustále zdokonaluje.

Současná péče probíhá ve dvou rovinách:

1. Organizace výuky ve specializovaných třídách.
2. Individuální integrace žáků v běžných třídách základní školy.

Celý systém podle koncepce ředitelky zastřešuje práce 4 speciálních pedagožek, 2 výchovných poradkyň a školní psycholožky-psychoterapeutky. Všichni pedagogové, kteří učí ve specializovaných třídách prošli kurzem na SVPU, což se kladně projevuje i na jejich pedagogické práci. Respektují zásady obsažené v pokynu MŠMT ČR čj. 23 472/92-21 k zajištění péče o děti se SVPU v základních školách. Podkladem obou složek tohoto systému jsou závěry z psychologických vyšetření žáků. Odborné posudky jsou vypracovány podle metodického pokynu MŠMT ČR čj. 16 138/98-24 k integraci dětí a žáků se zdravotním postižením do škol a školských zařízení. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou příkladně zpracovány individuální vzdělávací plány, jenž konkretizují metody práce a doporučují oblasti, kde je třeba žáky rozvíjet a zohledňovat.

Ve specializovaných třídách je díky nízkému počtu žáků zajištěna kvalitní pedagogická péče o děti se SVPU a na základě kvalifikace pedagogů i odborná pomoc. Dětem se SVPU je nabízen program, zaměřený na nápravy poruch. Dále jsou zájmové kroužky vybrány tak, aby rozvíjely jemnou motoriku (keramika), hrubou motoriku (sportovní kroužky) a talentované žáky (jazykové, odborná praktika).

O obě skupiny dětí ve zmíněných složkách systému pečují odborní pracovníci. Školní psychologka-psychoterapeutka organizuje každý týden dle návrhů třídních učitelů resocializační skupiny, kde se zaměřuje na řešení problémů chování žáků. Dále provádí relaxační chvílky pro žáky 1. stupně, pro žáky 2. stupně organizuje aktivní skupiny. V nich jsou zařazeni problémoví žáci, kteří jsou ochotní zapojit se do různých činností školy. Na škole také zajišťuje individuální terapii dětí a pravidelně pořádá komunitní sezení s třídami. Žáci mají svoji školní psychoterapeutku velmi rádi a důvěřují jí.

Speciální pedagožky zajišťují kromě své pedagogické práce i logopedickou nápravu vad řeči. Výchovné poradkyně mají pravidelné konzultace pro rodiče konané každý týden. Metodicky vedou třídní učitele. Škola začíná realizovat program KUMOT (Kunstova motorika) zaměřený na posilování a rozvoj hrubé motoriky v 1. ročníku. Výchovná poradkyně 2. stupně provádí pro zákonné zástupce žáků osvětu o SVPU.

Ředitelka usiluje o dlouhodobé a systémové řešení všech problémů v této oblasti. Kvalita přímé pedagogické práce se žáky se SVPU je lepší ve specializovaných třídách než ve třídách běžných. Její úroveň je mimořádná.

V souhrnu je úroveň vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vynikající.

• **Materiální a technické podmínky provozu školy**

V rámci zlepšení prostředí bylo za 5 let působení nové ředitelky výrazně zlepšeno materiální zabezpečení školy. Byla např. položena dlažba na podlaze všech pater, předělány nástěnky v celé budově, troje vstupní dveře byly obloženy dřevem, postavena nová tělocvična, kuchyně, jídelna a vybudována terasa pro aktivní odpočinek žáků se SVPU. Došlo k rekonstrukci staré tělocvičny, včetně zázemí (šatny, sprchy). Téměř všechny třídy 1. stupně a dvě třídy z 2. stupně mají nový školní nábytek, nábytek školní družiny byl renovován atd. V době působení nového vedení školy byly vybudovány 4 odborné pracovny.

Celkové tržby VHČ se v porovnání s rokem 1995 zvýšily 11krát.

Činnost vedení školy je v této oblasti vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina č. 106 ze dne 9. listopadu 1995, Dodatek zřizovací listiny č. 147 ze dne 14. prosince 1995, Dodatek č. II zřizovací listiny č. 89 ze dne 4. října 1999.
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školních zařízení čj. 29/99-ORSO ze dne 1. října 1999.
- Vybrané třídní knihy za školní rok 2000-2001, 1999-2000, 1998-1999.
- Vybrané třídní výkazy a katalogové listy žáků vztahující se ke školnímu roku 2000-2001.
- Vybraná osobní dokumentace žáků.
- Organizační řád.

- Rozvrh hodin.
- Záznamy z jednání pedagogické rady.
- Vybrané zápisy z jednání předmětových komisí vztahující se ke sledované výuce.
- Tematické plány předmětů: matematika, fyzika, chemie, přírodopis, praktikum a seminář z přírodopisu, informatika, domácnost.
- Vybrané zápisy z třídních schůzek.
- Personální dokumentace pedagogů vztahující se ke sledované výuce.
- Dotazník pro ředitele školy a podkladová dokumentace ČŠI.
- Zahajovací výkaz pro školní rok 2000-2001.
- Výroční zpráva školy za školní rok 1999-2000.
- Vybrané žákovské sešity a žákovské knížky.
- Hospitační záznamy ČŠI.

ZÁVĚR

Pozitiva:

- vynikající pedagogická práce se žáky se SVPU
- vstřícná atmosféra školního prostředí
- kvalitní vedení začínajících pedagogů
- podstatné zlepšení materiálně-technických podmínek výuky, spojené s postupnou rekonstrukcí budovy
- vhodná a pestrá nabídka volitelných předmětů a kroužků

Negativa:

- nedodržení osnov vzdělávacího programu a obsahová duplicita při výuce praktických činností
- tři učitelky sledovaných předmětů nemají odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku

ČŠI hodnotí kvalitu vzdělávání ve vybraných oblastech na druhém stupni jako průměrnou. Oceňuje příkladnou péči, kterou škola věnuje žákům se specifickými vzdělávacími potřebami. Řízení školy v návaznosti na sledované oblasti vzdělávání je nadprůměrné. Během inspekce nebylo zjištěno neefektivní čerpání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Na základě zjištěných skutečností v oblasti kvality vyučování ve sledovaných předmětech a kvality řízení je škola celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jana Křest'ánová
Členka týmu	RNDr. Jitka Loubová

V Praze dne 31. ledna 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 6. února 2001

Razítko

PaedDr. Břetislava Mardešičová

Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Odbor školství Magistrátu hl.m.Prahy	2001-02-20	010 172/01-5115
Zřizovatel: MČ Praha 3	2001-02-20	010 173/01-5115

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	nebyly podány